NOORD-BRABANDER.

Donderdag, 11 Juny 1829. **31** *Dicere verum Quid vetat?* HORATIUS.

BRAZILIË.

RIO JANEIRO, 2 *april.*

De kamers hebben hunne openingszitting den 28 maart gehouden. Heden heeft de Keizer eene redevoering uitgesproken, waarin Z. M. onder anderen zegt: « Ik heb deze buitengewone vergadering om twee redenen belegd: de eerste is het onverwacht berigt, dat vele uitgewekene portugezen eene schuilplaats in dit keizerrijk moeten komen zoeken; de tweede is de staat van het financie-wezen en om de heilzame en krachtdadige middelen te beramen, welke voor de regeling der braziliaansche bank genomen moeten worden.

»De eerste oorzaak heeft opgehouden te bestaan; de tweede bestaat nog, en het smart mij, dat ik mij in de noodzakelijkheid bevinde, dit onderwerp voor de vierde reis u te moeten aanbevelen; de ellendige staat der openbare schatkist is zoo helder als de dag en ik heb de droefheid u te voorzeggen, dat, indien in deze buitengewone en in den loop der gewone zitting, de wetgevende vergadering ten spijt mijner herhaalde aanbevelingen eene zaak van dat belang niet staakt, het lot dat ons wacht aller droevigst zijn zal.

»Mijn minister van financien zal u de noodzakelijkheid en de dringende behoeften van eenen schielijken wetgevenden maatregel onder het oog brengen; eenen maatregel, die op eenmaal de voorname oorzaak der bestaande onheilen vernietigende, den ongelukkigen toestand van het keizerrijk kan verbeteren; en die aan de regering de onmisbare middelen verschaffende, om met voordeel voort te gaan, de tegenwoordige krisis niet erger maken kan. Hij zal u ten aanzien van dit onderwerp een plan voorleggen, en ik hoop, dat gij hetzelve in overweging zult nemen; het belang eener zaak, waarop de natie hare aandacht en hare hoop gevestigd heeft, geeft mij het regt, om te gelooven, dat de uitslag daarvan zoo gunstig zijn zal, als de Brazilianen dien kunnen verlangen. »

De zitting is geopend.

[illegible]

ROME, 20 *mei.*

In den nacht van den 21 en 22 dezer heeft men te Albano, Frascati en aangrenzende landstreken, eenige schokken van aardbeving gevoeld, welke, Gode zij dank, geenen schade hoegenaamd hebben veroorzaakt.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, 5 *juny.*

Brieven uit Konstantinopel van den 11den mei behelzen het volgende: « Sedert de Porte de zekerheid bekomen heeft, dat de engelsche en fransche regering weder onmiddellijke betrekkingen met haar zullen aanknoopen en gevolmagtigden naar Konstantinopel willen zenden, schenkt zij meer opmerkzaamheid aan de onderhandelingen en schijnt dus vooraf reeds een bewijs van hare gematigde gezindheid te willen geven. — Dat de engelsche en fransche agenten grooten invloed bij de oorlogvoerende partijen hebben, blijkt uit de verwijdering van de russische oorlogschepen uit de wateren tusschen Candia en Budrum, zoodat nu de blokade van Candia tegen den wensch van den president van Griekenland opgeheven, en de gemeenschap met Alexandria volkomen vrij is. — In de eerste dagen van mei hebben alle frankische agenten te Konstantinopel zich aan boord van het turksche admiraalschip begeven, om afscheid van den kapudan-pacha te nemen. De nederlandsche gezant, de baron *van Zuilen*, heeft bij die gelegenheid eenen zonnesteek bekomen, waardoor hij ongesteld is geworden. Hij gebruikt thans de baden en zal denkelijk spoedig hersteld zijn.»

Volgens berigten uit Konstantinopel van den 14 mei, is het hoofdkwartier van den Sultan den 12 dier maand werkelijk naar Tarapia verplaatst, en de heilige vaan met veel plegtigheid derwaarts overgebragt. Noch van den Donau, noch uit Armenië waren op dien tijd te Konstantinopel eenige legerberigten ontvangen.

Daar de russische scheepsmagt onlangs verscheidene schepen met granen, die voor Konstantinopel bestemd waren, in de nabijheid van den mond van den Bosphorus heeft weggenomen, is het gebrek aan granen te Konstantinopel weder grooter geworden. De mindere stand bekomt bijna geen brood meer en moet zich grootendeels met ander voedsel behelpen. De Sultan had derhalve den kapudan-pacha last gegeven, om zoodra mogelijk uit te loopen, en de turksche vloot wachtte slechts eenen gunstigen wind af, om naar de Zwarte Zee af te zeilen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 7 *juny.*

De oostenrijksche *Observateur* meldt, dat een gezant van Perzië bij de Porte, den 10 mei te Konstantinopel is aangekomen.

— Bij bevelschrift van den Koning, onder dagteekening van den 13 mei, is de heer *Bellocq*, eerste sekretaris bij het fransche gezantschap te Rome, tot rekestmeester bij den raad van state in buitengewonen dienst benoemd.

— Den 7 dezer heeft de Koning van Frankrijk te Saint-Cloud een bijzonder verhoor verleend aan Mgr. den kardinaal *de la Fare*, aartsbisschop van Sens en den heer *Sevin*, kommissaris-generaal der Marine.

— Men heeft berigten te Havre ontvangen uit Buenos-ayres, welke tot den 21 maart loopen. Geene belangrijke gebeurtenis had plaats gehad, hoezeer echter de rust op verre na niet hersteld is. De kieskollegien waren tegen den 1 mei bijeengeroepen. Vele vreemdelingen verzocht hebbende, om in de verdediging van hun nieuw vaderland te mogen deelen, heeft de regering van Buenos-ayres besloten, dat een bataillon vrijwilligers, onder den naam van *Bataillon van vreemden Koophandel*, onder bevelhebberschap van den heer *Eurrea* zoude worden opgerigt. Men verwachtte met schroom tijdingen uit de provincie Santa-Fé, waarnaartoe nog den 11 maart troepen gezonden zijn, om den gouverneur *Lopez* te doen onderwerpen.

— Te Marseille leeft thans eene vrouw van 115 jaren. Zij is tweemalen gehuwd geweest en de tweede maal in haar 66ste jaar met eenen man, die slechts 25 jaren oud was. Tusschen haar eerste en tweede huwelijk heeft zij zeven jaren als koerier bij eenen milaneschen prins gediend, zonder dat gedurende dien tijd iemand het geheim harer kunne ontdekt heeft. Zij heeft nog het volle genot van al hare zintuigen.

NEDERLANDEN.

'S HERTOGENBOSCH, 10 *juny.*

Het vaderland is op het punt geweest van een zijner eerwaardigste, edelste en standvastigste verdedigers te verliezen. De gezondheid van den heer baron *de Secus*, ontsteld door de vermoeidheid van het laatste parlementair tijdvak en der kommissie tot onderwijs, boezemde eene levendige vrees in. Geneesheeren uit Brussel, zijn te post naar zijn kasteel de Bauffe in Henegouwen, alwaar hij zich thans bevind, vertrokken; de laatste berigten, zijn een weinig meer geruststellend. (*Catholique*)

— Z. Exc. de minister van Brasilië bij het hof der Nederlanden, is uit Brussel naar Parijs vertrokken.

— Het ministerie blijft. Men wringt zich in allerhande bogten, men laat zich eene enkele toelating ontschelren, welke men niet kan van de hand wijzen, men beroemt zich in het openbaar op datgene, waarover men in het

geheim spijt gevoelt, men verheelt zich met de hulp van eene ware of geveinsde ziekte en men laat zich overal mishandelen. Maar men verdwijnt niet; hoe goed of kwaad ook, men bewaart de *portefeuille*. Dit is waar, en intusschen oefenen in een vertegenwoordigend gouvernement het gevoelen en de magt der kiezers ten aanzien van de zamenstelling van het ministerie den meest beslissenden invloed uit. Maar is deze invloed een der belangrijkste, men heeft ook de meeste moeite om denzelven te ondergaan: de tegenwoordige geschiedenis van Frankrijk en Engeland leveren daarvan de doorslaandste bewijzen op.

De dadelijke behoeften van het land zijn geene gewone behoeften; zij vereischen eene herstellende administratie, men heeft andere mannen, en andere namen noodig; men moet eenen zuiveren en alom geachten naam, men moet mannen hebben, die door hun gedrag het vertrouwen van ons afdwingen; men moet geene verdachte en in de oogen van allen opregte bedoelingen hebben; men moet ook, op straf van zich weldra wederom in dezelfde gesteldheid te bevinden, mannen hebben, die weten de opinie te besturen en met haar vooruit te gaan.

Op deze voorwaarden alleen zal het gouvernement de toekomst voor zich hebben; anders moet de worstelstrijd met zijne rampen voor hetzelve, met zijne meer en meer vorderingen makende zegenpralen voor de opinie en de meer bespoedigde ontwikkeling der hulpbronnen van den nationalen geest blijven voortgaan; want wat de natie betreft, deze is vroeg of laat zeker van den goeden uitslag, en heeft er al vertraging plaats, deze zal voor haar opgewogen worden door de krachten welke zij al strijdende zal aanwinnen. (*Politique.*)

— Er is slechts éene plaats bij de eerste kamer, waarover kan worden beschikt; men had den achtbaren heer *de Secus* daarin wel willen begraven, maar na hem gepolst te hebben, heeft men een voorgevoel van weigering gehad. Het is voor den heer *Reyphins*, dat die lijfrent van 3000 gulden is bestemd. De heer staatsraad *Reyphins* treedt het aanstaande jaar uit de tweede kamer af en vermits hij niet zal herkozen worden, zal men te bekwamer tijd de onaangenaamheid, welke hem bedreigt, moeten voorkomen. (*Journal de Louvain.*)

— Aangaande de maatschappij tot bevordering der toonkunst (zie ons nummer 29), verneemt men nog het volgende: Zij zal voor als nog haren werkkring bepalen tot de provinciën Holland, Zeeland, Utrecht, Gelderland, Noord-Braband, Overyssel, Vriesland, Groningen en Drenthe. Twintig leden vormen eene afdeeling, waarvan het bestuur aan vijf leden wordt opgedragen, die zelve erkende beoefenaren der toonkunst zijn. Het doel dezer maatschappij is, de toonkunst in de Nederlanden door alle mogelijke middelen te bevorderen en de zucht voor deze kunst onder de natie meer en meer op te wekken en goede muzijkale kennis te verbreiden. Afwisselend zal het hoofdbestuur in Amsterdam, Rotterdam, 's Gravenhage en Utrecht gevestigd wezen; terwijl jaarlijks, in het begin der maand september, eene algemeene vergadering gehouden zal worden in die stad, waar alsdan het hoofdbestuur gevestigd zal zijn. De eerste algemeene vergadering zal gehouden worden te Rotterdam, op den eersten maandag der maand september 1829, terwijl de afdeeling Rotterdam den daarop volgenden dag haar inwijdingsfeest zal vieren op eene aan het doel der maatschappij beantwoordende wijze.

— Men verzekert, dat de nadeelen der nederlandsche handelmaatschappij bedragen de somme van een millioen zevenmaal honderd duizend gulden, of van meer dan twee millioen en tweemaal honderd duizend gulden, hieronder begrepen de mercantile interesten over zes maanden.

— Het ministerie heeft onder alle klassen der maatschappij de gunst zoodanig verloren, dat men het tegenwoordig als eene beleediging beschouwt, met den naam van ministerieel bestempeld te worden; dit is de bijtendste bedilling, welke men over de daden van het ministerie doen kan. (*Courrier de la Meuse.*)

— Z. M. wordt morgen avond te Doornik verwacht.

— Het hof heeft den 9 dezer den ligten rouw voor acht dagen, wegens het overlijden van H. D. H. de prinses *Carolina Frederika Maria Wilhelmina Julia* van Hessen en voor veertien dagen, wegens het overlijden van Z. D. H. den hertog van Oldenburg, aangenomen.

— Het *Journal d'Anvers*, sprekende over de bezuinigingen, welke het ministerie op het tienjarig budjet wil daarstellen, met de jaarwedden der ambtenaren te verminderen, voegt er bij, dat deze bezuiniging goed zal zijn, maar men zoude deze zeer kunnen vergrooten, met de nuttelooze ambten af te schaffen en deze overbevruchting eener te zeer bureau-crabische administratie, aan strenge verbeteringen te onderwerpen; bovendien zoude de maatregel billijker zijn, indien men de grootste en zwaarste traktementen met 15% en de jaarwedden beneden de 1000 gulden, alleen met 5 of 6% verminderde.

— Eergister zijn uit het seminarium van Herlaar negen geestelijken naar Namen vertrokken, om de wijdingen te ontvangen, namelijk 3 tot priester, 4 tot diaken en 2 tot sub-diaken, welke dingsdag avond aanstaande worden terugverwacht.

— Te Berlijn heeft men uit Warschau de tijding ontvangen, dat H. M. de Keizerin van Rusland voornemens was, om met haren broeder, prins *Wilhelm* van Pruissen, naar Berlijn te komen. Den 2 junij zoude H. M. Warschau verlaten en waarschijnlijk den 6 te Berlijn aankomen.

— Men schrijft uit Corfu, den 16 mei; heden bij het aanbreken van den dag, is voor dit eiland het linie-schip de *Asia* verschenen, hetwelk sinds zes dagen Napels verlaten had. De vice-admiraal *Malcolm* heeft zich in eene sloep aan land en vervolgens naar het paleis van den lord hoog-kommissaris begeven, alwaar hij zich alnog bevindt, hoezeer de *Asia* altijd onder zeil is; het schijnt alzoo dat hij spoedig zijne reis zal voortzetten; de heer *Gordon* is niet aan boord van dit schip.

— Uit Corfu wordt mede als zeer stellig gemeld, dat de graaf *Capo d'Istrias*, besloten heeft, om van de regering van Griekenland af te zien, en onverwijld eene verklaring ten dien aanzien zal doen. Men vraagt wie de teugens van eenen staat, die naauwelijks het licht ziet, in handen zal nemen, wanneer de tegenwoordige voorzitter het bestuur verlaat.

Volgens de afkondiging, den 15 te Corfu gedaan zou de scheepvaart voor Albanie, Epirus en Romelie geheel vrij zijn. Sedert de aankomst van den laatsten koerier uit Londen, zegt men zelfs, dat de grieksche troepen moeten gesommeerd zijn, om de wingewesten, welke zij in den loop van den winter ten noorden van den Isthmus ingenomen hadden, te ontruimen en naar den Peloponesus terug te trekken, doch men hecht weinig geloof aan deze tijding.

— Te Nimes (in Frankrijk) heeft men ter diepte van eenige voeten een kolossaal standbeeld, in brons, ontdekt, hetwelk, zoo men gelooft, *Apollo* moet verbeelden en het werk van den heer *Damas*, een vermaarde bouwkundige is, welke de kolom van *Trajanus*, te Rome gebouwd en de vermaarde brug over den Donau gelegd heeft.

— De Koning van Denemarken is voornemens eene kleine reis in een gedeelte zijner duitsche staten te doen, Z. M. zal den 10 uit Koppenhagen vertrekken, alwaar hij tegen het einde dezer maand zal teruggekeerd zijn.

— De markt te Frankfort over den Mein, genaamd *Ostermesse*, welke geëindigd is, kan als eene van de beste, die sedert verscheidene jaren heeft plaats gehad, aangehaald worden. De koopwaren uit verschillende landen hebben veel aftrek gehad en de handel in het klein is over het algemeen zeer voldoende geweest.

— Men meldt uit Weenen, den 25 mei, dat aan de beurs het gerucht liep, dat de engelsche met de russische vloot in den Archipel gevochten hadden, waardoor de fondsen gedaald zijn; dan daar men niet heeft kunnen vernemen, op welken dag deze gebeurtenis zou plaats gehad hebben, noch uit welke bron deze tijding is voortgekomen, zoo wordt hieraan weinig geloof gehecht.

Een russisch koerier komende uit Italie, was aldaar aangekomen.

— De Engelsche admiraal sir *Siducy Smith*, welke volgens de dagbladen naar Konstantinopel moest vertrekken, om de Porte te verdedigen, is op dit oogenblik te Antwerpen, alwaar hij den 7 dezer is aangekomen.

— Volgens onderrigtingen, welke de lord hoog-kommissaris van wege de engelsche regering ontvangen heeft, heeft men te Corfu, den 13 mei in het italiaansch en grieksch, in naam van den senaat, eene afkondiging gedaan, ten gevolge waarvan Engeland geene bezettingen hoegenaamd, door de Grieken voor de havens en kusten buiten den Peloponesus en de Cycladen gelegen, gedaan, erkent.

Sedert lang was het de wensch der R. K. gemeente te Heeten (Overijssel), om een nieuw orgel in hare kerk te hebben; zij mogt eindelijk dien wensch ten vollen vervuld zien; daar zij door onderscheidene giften, uit liefde voor de godsdienst, door hare gemeente spaarzaam verzameld, in staat gesteld werd, om een fraai orgel te doen bouwen, door den zeer bekwamen heer *C. F. A. Naber*, orgelmaker te Deventer.

Dit orgel naauwkeurig in allen deele geëxamineerd zijnde door den heer *J. van Tright* junior, organist der groote kerk te Deventer, bleek niet alleen fraai bewerkt en gelijk aan, maar zelfs boven het daarvan gemaakte bestek afgewerkt te zijn; sprekende de geluiden eigenaardig en het geheel een' vollen en goeden toon, terwijl de trompet daarin bijzonder uitmuntte; zoodat de roem van den heer *Naber* voornoemd, reeds gunstig door het vervaardigen van onderscheidene orgels bekend, hierdoor in allen opzigte bevestigd wordt. (*Medegedeeld.*)

Weledele Heeren,

Door het gerucht opmerkzaam gemaakt op n° 28 van het *Dagblad*, den *Noord-Brabander*, waarin men wil, dat IK, door den zich noemenden PATRIOTA, zou aangeduid worden als schrijver van het *Mengelwerk* in de *Bredasche-Courant*, — neem ik de vrijheid U Weled. ten vriendelijkste te verzoeken, om in het eerstvolgend nommer van uw dagblad te willen melden, dat ik mij in gemoede verpligt acht, openlijk te verklaren, in geene de minste betrekking te staan, of immer te zullen staan tot de *Bredasche-Courant* voornoemd. Ik doe dit vooral daarom, dewijl de Redacteur, (ten minste dien *ik* daarvoor houd), van dit gerucht ten mijnen aanzien gebruik zou maken, om op mijnen naam (gelijk het schijnen zou) alle soorten van snorkerijen te verkoopen. — Ik vertrouw, dat U Weled. zooveel eerbied zult hebben voor mijnen stand, om aan mijn vriendelijk verzoek ten deze gevolg te geven. Ik teeken mij met eerbied en hoogachting,

Weledele Heeren,

Breda, 7 junij 1829.

Uw Weled. gehoorz. Dienaar:
J. J. F. Wap,
Leeraar der nederd. taal- en letterkunde, aan de Koninklijke milit. akademie.

Oosterhout, 7 junij 1829.

Aan de Redaktie van den NOORD-BRABANDER.

Mijn heer!

De wet op de schutterijen in deszelfs volsten zin en uitvoering voor mij, en de mijnen, en die niet slaafsch genoeg zijn, om onder willekeur te bukken, over Oosterhout in het gezigt van geheel Nederland inroepende, verzoeke ik UEd. den volgenden brief, door mij aan het gemeentebestuur dezer stad ingezonden, in het eerstvolgend nummer van uw geëerd dagblad te plaatsen, en ontvang overigens de verzekering mijner hoogachting.

UEd. Dw. Dienaar
F. X. Janssens.
Med. doctor.

Oosterhout, 6 junij 1829.

Aan Heeren Burgemeester en Wethouders van Oosterhout.

Edele Achtbare Heeren!

Leest, Edele Achtbare Heeren, het dagblad den *Noord-Brabander* van den 26 mei, n° 24 en dat van den 6 junij n° 29. Beantwoordt al of niet aan de vragen daarin vervat; blijft doof voor de adressen der reklamanten op de wet; laat dezelve onbeantwoord; onttrekt uwe bescherming aan de bedreigde, met sommatien, boeten en arrest; blijft in het vervolg gevoellooze aanschouwers van hunne verduring der straffen; doch wordt ook getuigen, dat ik in het gezigt van geheel Nederland de wet op de schutterijen, in deszelfs volsten zin en uitvoering voor mij, en de mijnen, en die niet slaafsch genoeg zijn, om onder willekeur te bukken, over Oosterhout ga inroepen.

Het aantal der zielen in den kring der gemeente behoorlijk getald, zij in de uitvoering der wet ten grondslage; dat de wet in achtneming en uitvoering der artikelen uwe pligten regelen, en dan zal ondergeschiktheid en gehoorzaamheid der ingezetenen verpligtend heeten, dan zal op misnoegen, genoegen, op mistrouwen, vertrouwen, op verontwaardiging, verbroedering, met vergeting van al het voorgaande, volgen; en dan zal ik het mij een alleraangenaamste taak achten, Uw Ed. Achtbare, mijnen grootsten en welminnendsten dank te betuigen, en dit oogenblik met verlangen te gemoet ziende, heb ik overigens de eer mij met de meeste achting te noemen,

UEd. Achtb. Dw. Dienaar
F. X. Janssens.
Med. doctor.

Haud satis est horum: post hac numerosa recordor.

EERSTE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

REDEVOERING, uitgesproken in de zitting van den 16 mei, door den heer baron van Brienen van Grootelindt, *bij gelegenheid van het adres aan den Koning.*

EDELMOGENDE HEEREN!

Toen ik, nu drie jaren geleden, even als een ander lid dezer kamer, en eenige leden van de tweede kamer, mij niet konde verklaren ten voordeele van het antwoord op de aanspraak des Konings, had ik hiervoor tot reden en ook tot die van mijne bekommeringen, de afkeuring van het godsdienstig verdrag met den H. Stoel, en de bekrachtiging, gegeven aan de maatregelen der opvoeding, bepaald bij het besluit van junij 1825, waarvan ik uit dit antwoord blijken heb menen op te merken. De wezenlijkheid heeft maar al te zeer de ongerustheden geregtvaardigd, welke van het begin af een stelsel moest inboezemen, hetwelk eenen aanslag maakte op de vrijheid van godsdienst, welke de grondwet, dat zoo kostbaar en zoo merkwaardig gedenkstuk der grootmoedigheid en der goedheid van onzen geliefden Vorst, aan al zijne onderdanen, zonder eenig onderscheid, toestaat.

Deze vrijheid, die onder de bescherming der staten-generaal geplaatst is, staat zoo wel onder die der protestantsche als der katholijke leden, en ik heb het mij nooit kunnen verklaren en men heeft alle reden om dit thans te betreuren, dat op dat zoo geschikt tijdstip zoo weinig leden der beide kamers hunne stem lieten hooren tot behoud van eene algemeene weldaad en van het belang van allen. Hunne regtmatige aanmerkingen zouden in der tijd hebben kunnen bewijzen, dat de godsdienstige vrijheid eene beguicheling is, dáár waar een stelsel, geschikt om allen godsdienst, hoe ook genaamd, te vernietigen, dezelve tot in haren diepsten grondslag, namelijk dien der opvoeding, ondermijnt, en hare talrijke reklamatien, welke op dit oogenblik het onderwerp uitmaken van het adres, hetwelk aan uwe beraadslagingen onderworpen is, zouden nooit over gewetensgeschillen behoeven te handelen, welke gemeenlijk de teederste geschillen zijn.

Het is intusschen op soortgelijke alleen, dat ik de vrijheid zal nemen, voor een oogenblik de aandacht van H. Edelmog. te vestigen, omdat die gewetensgeschillen bijna alleen het onderwerp uitmaken van de verzoekschriften, door de katholijken van zeven uit de acht noordelijke provincien ingediend, en die, daar zij in de tweede kamer der staten-generaal geenen verlegenwoordiger zou zitten, welke van hunne godsdienst is, het regt hebben om van mij te verwachten, niet dat ik de verdediging opvat, maar dat ik de verklaring geef van de beweegredenen, die velen onder hen tot een verzoek aanspoorden, hetwelk, omdat hetzelve met behoedzaamheid en voorzigtigheid moet gebezigd worden, daarom niet minder geoorloofd is.

De kennis van hunne belangen en vooral van die der hoofdstad, waar de katholijke bevolking eene zoo groote menigte aanbiedt, stelt mij in staat, om aan UEdelm. te doen opmerken, dat, indien men, zoo als men misschien verkeerd zal gedaan hebben, eenig gewigt hecht aan het getal der verzoekers, het verzoekschrift van Amsterdam, over eene bevolking van 40,000 katholijken, meer dan 600 onderteekeningen heeft aangeboden; een getal, hetwelk naar evenredigheid dat van het verzoekschrift van Brussel te boven gaat, hetwelk over eene bevolking van 80,000 zielen, slechts drie honderd en eenige namen aangeboden heeft; terwijl ik nog daarenboven kan doen opmerken, dat, welke ook de maatschappelijke gesteldheid

van de onderteekenaren zijn mogt, zij allen bekwaam waren, om het voorwerp hunner verzoeken te beoordeelen. Zij onderzochten in geenendeele verschillen van eene verhevene staatkunde of van financien; maar zij hadden allen, van welken rang en staat zij ook zijn mogten, onder voorwendsel van dweeperij en onkunde, lasteringen hooren verspreiden tegen hunne godsdienst en hare bedienaren, die nog voorwerpen van hun ontzag en van hunnen eerbied waren, en dat het voor de gouvernementen zoo wel als voor de volken van belang zoude zijn deze te doen herboren worden of aan te moedigen op die plaatsen, waar tot ongeluk van eenen staat, die gevoelens zouden mogen uitgewischt of verzwakt zijn. Allen konden ook oordeelen over de noodlottige en blijkbare gevolgen van eene instelling, welke hunne heiligste belangen, namelijk die van het onderwijs en bij gevolg die der vrijheid en de vrijheid van hun godsdienstig geloof, aan de genade van den wil eens ministers of aan die van de veranderlijkheid van een ministerie overgeeft.

Allen hebben de afbreking der studien van een groot aantal jongelingen hooren herhalen, die de voorgeschrevene manier van onderwijs niet konden volgen, ter oorzaak van de wettige schroomvalligheid hunner geestelijke oversten, noch ten gevolge van het verbod des gouvernements in de seminarien komen. Allen konden het weten, dat een groot aantal van die jongelingen daardoor genoodzaakt werden om af te zien van eenen staat, tot welken zoo wel hunne roeping, als het verlangen hunner ouders hen bestemden, en dat anderen, en onder deze de meest aanbevelenswaardigen, naar de instituten overgingen van diezelfde jesuiten, tegen welke men hen juist wilde wapenen en er van afhouden. Allen konden zich noch daarenboven overtuigen, dat onze seminarien om die redenen ontvolkt zijn, en dat zoo wel voor het oogenblik, als voor eene lange toekomst, elk hulpmiddel voor de bediening van de katholijke eeredienst zoude vernietigd worden, terwijl losse, maar algemeen verspreide geruchten, nog weinig gerustheid inboezemden ten aanzien der religieusen, die in onze noordelijke provincien een zoo groot aantal parochien bedienen, en die in welwillendheid en ijver met de wereldsche geestelijkheid wedijveren. En heeft men niet, nog zeer kort geleden, gezien, dat Z. Exc. de minister van binnenlandsche zaken, ter gelegenheid van de benoeming eener kommissie tot het lager onderwijs, onder de katholijken der acht noordelijke provincien geenen enkelen persoon heeft gevonden, die waardig was om de hartelijkste belangen te vertegenwoordigen van eene bevolking, welke ten naasten bij het derde gedeelte van die provincie uitmaakt en welke diezelfde belangen thans moet zien afhangen van diegenen, welke niet geacht kunnen worden dezelve te kennen of van diegenen, welke zeer goed zouden kunnen beweren van dezelve onkundig te zijn.

Is het dan te verwonderen, Edelm. heeren, dat daadzaken, welker naauwkeurigheid niet kan betwijfeld worden en waarvan de gevolgen zeker nooit in hunne geheele uitgestrektheid ter kennis van onzen waardigen en deugdzamen Vorst gebragt zijn, het hart van alle klassen zijner getrouwe en verkleefde katholijken, uit de noordelijke provincien met angst vervuld hebben, en hen hebben doen gelooven aan de kracht van een verzoek, volgens hun gevoelen gedaan, om zulke gewigtige bezwaren te herstellen, bezwaren, die niet alleen door de verzoekers, maar ook door diegenen gevoeld worden, welke voor het oogenblik nog niet verlangden denzelfden weg te volgen.

Verklaringen, welke ik nuttig, noodzakelijk, ja zelfs onvermijdelijk heb gemeend te zijn, bewijzen, dat geen vijandig of onverdraagzaam oogmerk jegens andere godsdienstige gezindheden de bedoeling mijner noordelijke geloofsgenooten heeft kunnen zijn. Vele mijner achtbare ambtgenooten en zoo veel anderen kunnen het schroomvallige mijner grondbeginselen, die ik aan den dag gelegd heb in tijdstippen in welke mij eenigen invloed voorbehouden was, niet vergeten hebben; allen zijn derhalve volledig overtuigd, hoezeer ik zelf ieder blijk zoude veroordeelen, hetwelk strijdig zoude zijn met die verdraagzaamheid, welke mijne godsdienst mij leert en welke mijne genegenheid mij voorschrijft; maar het is ook om deze reden, dat de katholijken uit de noordelijke provincien aanleiding hebben om aanspraak te maken op dezelfde toegevendheid als de andere godsdienstige gezindheden, en zulks met des te meer aandrang kunnen doen, als ik er verre af ben van de inwendige overtuiging te hebben, dat hunne eerste stellingen, sedert eenige jaren, op prijs gesteld zijn en, dat hun, in dit opzigt, alle regt is teruggegeven.

Indien de verzoekschriften niet anders dan belangen van administratie inhielden, zoude ik van gevoelen zijn, dat de kennisneming daarvan niet tot de staten-generaal behoorde; doch daar zulke groote belangen, als die van het onderwijs en de vrijheid van de godsdienst, zich daarin vereenigen en een der voornaamste onderwerpen van dezelve uitmaken, geloof ik, dat wij, in onzen pligt zouden te kort schieten, indien wij dezelve niet ter kennis van Z. M. bragten; overtuigd, zoo als ik meen te kunnen zijn, dat een woord van onzen waardigen en geëerbiedigden Koning de ongerustheden zoude bedaren, welke een verhaal van gebeurtenissen heeft doen geboren worden.

De prijzen der granen, te Eindhoven, van dingsdag den 2 mei zijn geweest:

Tarwe,	het nederlandsch mud:	*f* 15-. à 10-50
Rogge,		» 5-70
Boekweit,		» 3-80
Haver,		» 2-[illegible]

Het nederlandsch pond boter [illegible]

De vier nederlandsche ponden roggebrood 29 cents.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

Amsterdam, den 6 juny 1829.

Werk. sch.	58¼ à ½	Spanje	33 à ¾
Rest. Uitges.	⅞ à 15/16	——— Parijs	8½ à ¾
Kans-Biljett.	20 à ½	——— Koup.	à
Stellen. . .	à	Weenerbank	89¾ à 90¼
Am. Synd.	100¼ à ¾	———	74¼ à ¾
Losrenten	98¼ à ½	——— Certif.	51 à ¼
Handelmaats.	86½ à 87	Metalique	95¼ à ¾
Fr. Renten	80¼ à ¾	——— L.	95¼ à ¾
— ———	à	Bank-aktien	1338 à 1342
Cert. te Parijs	à	Aand. [illegible] 100	à
Rusl. *Hope*	100 à ½	Dito *f* 250 .	à
——— Insch.	56¾ à 57¼	Ital. Mont. .	à
——— Certif.	57¼ à ½	Napels Cert.	à
——— Hamb.	87½ à 88	Dito in Napels	80¾ à 81¼
——— Londen	89¼ à ¾	Dito in Lond.	84½ à ¾
Pr. Lond. 1.	à	Eng. Gekons.	à
— ——— 2.	à	N. Rus. L. A.	99¼ à ½
Den. Lon. 3.	65¾ à 66¼	——— B.	à

BEKENDMAKINGEN.

Te 's BOSCH, bij de GEBROEDERS LANGENHUYSEN, Drukkers en Uitgevers, *Apostelstraat, W, n° 20.*